REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE
KLASA: UP/I-612-08/26-06/0040
URBROJ: 532-06-02-02-02/1-26-2
Zagreb, 31. kolovoza 2026.

Ministarstvo kulture i medija (OIB 37836302645) na temelju članka 15. stavka 2. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ("Narodne novine", broj 145/24, 151/25) i članka 6. stavka 2. Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu vođenja Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske („Narodne novine", broj 128/2025), donosi

ODLUKU

1.
Proglašava se da **Crkva sv. Trojice na Vrgadi** ima status kulturnoga dobra.

2.
Obuhvat kulturnoga dobra iz točke 1. izreke ove Odluke određen je k.č. *61 (zk. ul. 1627), 1675 (zk. ul. 105) i 1677 (zk. ul. 105) k.o. Vrgada.

Kopija Izvoda iz katastarskog plana Državne geodetske uprave, Područnog ureda za katastar Zadar, Odjela za katastar nekretnina Biograd na Moru od 26. kolovoza 2026., OSS evidencijski broj: 2427217/2026 u mjerilu 1:1000 s ucrtanim granicama kulturnoga dobra, sastavni je dio ove Odluke.

3.
Za kulturno dobro iz točke 1. ove Odluke određuje se kontaktna zona sukladno čl. 17. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Obuhvat predmetne kontaktne zone određen je k. č. 1676, 1674, 1673, 1690/1, 1690/2, 1690/3, 1691, 1688, 1689, 1687, 1686, 1692/2, 1692/1, 1667/4, 1667/5, 1667/6, 1668, 1669, 1651, 1670, 1671/1, 1671/2, 1671/3, 1639/1, 1636/2, 1636/1, 1632/2, 1632/1, dio k.č. 1854, 1630, 1624/2, 1624/1, 1623/1, 1623/2, 1623/3, 1622/3, 1622/2, 1622/1, dio k.č. 1852/1, k.č. 84/1, 85, 84/2, 84/3, 90, 91, 94, 93, 92, 89/1, 89/2, 89/3, 89/4, 88, 87, 86, 96, 95/1, 95/2, 103, 102, 101, 104/1, 104/2, 104/3, *60/1, 105, 106, 107/1, 107/2, 107/3, 107/4, dio k.č. 108/1, k.č. 111, *84, 112, *83, 119/1, 119/2, 119/3, 120, 118, 121/1, 121/2, 117/4, 117/3, 117/2, 117/1, 113, 114, 115, 116, 123/2, 123/1, 1695, 1694, 1693/3, 1693/2, 1693/1, 1685, 1684, 1683, 1682, 1681, 1680, 1679 i 1678 k.o. Vrgada.

Kopija Izvoda iz katastarskog plana Državne geodetske uprave, Područnog ureda za katastar Zadar, Odjela za katastar nekretnina Biograd na Moru od 26. kolovoza 2026., OSS evidencijski broj: 2427217/2026 u mjerilu 1:1000 s ucrtanim granicama kontaktne zone, sastavni je dio ove Odluke.

4.
Utvrđuje se sljedeći sustav mjera zaštite kulturnoga dobra iz točke 1. i unutar granica iz točke 2. ove Odluke:

- Vlasnici kulturnog dobra, nositelji prava na kulturnom dobru i drugi imatelji kulturnog dobra dužni su osigurati provedbu svih mjera zaštite i očuvanja kulturnog dobra te postupati u skladu s obvezama propisanim Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

- Zaštitne, konzervatorsko-restauratorske i druge radove te istraživanja kulturnog dobra ili njegovog dijela mogu izvoditi ovlaštene pravne i fizičke osobe pod uvjetima propisanim Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.
- Korištenje i upravljanje kulturnim dobrom mora biti usklađeno s načelima dugoročne održivosti i ne smije ugrožavati cjelovitost i izvornost te značaj i vrijednosti kulturnog dobra.
- Obnova i prezentacija kulturnog dobra te konzervatorska rekonstrukcija pojedinih dijelova u svrhu očuvanja cjelovitosti te poboljšanja stanja kulturnog dobra, moguća je uz odobrenja Ministarstva kulture i medija na temelju stručne dokumentacije.
- Građevinski i drugi radovi unutar obuhvata kulturnog dobra ne smiju ugroziti cjelovitost i izvornost te značaj i vrijednosti kulturnog dobra.
- Unutar obuhvata kulturnog dobra potrebno je održavati primjerene okolišne uvjete.
- Predmetno kulturno dobro ili njegovi dijelovi mogu biti predmet kupoprodaje samo pod uvjetima iz članaka 78. - 83. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

5.
Na području kontaktne zone iz točke 3. ove Odluke utvrđuju se sljedeće mjere radi osiguranja zaštite vrijednosti kulturnoga dobra iz točke 1. ove Odluke:

- Građevinski i drugi zahvati unutar obuhvata kontaktne zone ne smiju narušiti vizualnu izloženost kulturnog dobra te panoramske točke i prostorna obilježja kontaktne zone.
- Gabarite i oblikovanje novih, kao i rekonstrukciju postojećih građevina unutar obuhvata kontaktne zone utvrdit će Ministarstvo kulture posebnim aktom.
- Pješačke, kolne i druge površine te elementi uređenja parcele moraju zadržati ambijentalne vrijednosti i prostorna obilježja zone, uz primjenu samorodnih materijala i biljnih vrsta.
- Unutar obuhvata kontaktne zone potrebno je održavati primjerene okolišne uvjete.

6.
Predmetno kulturno dobro s obuhvatom iz točke 2. ove Odluke i mjerama zaštite i očuvanja kulturnih dobara upisat će se u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara pod brojem **Z – 8011.**

7.
Nalaže se tijelu državne uprave nadležnom za katastar i nadležnom općinskom sudu provedba zabilježbe kulturnog dobra u katastar i zemljišnu knjigu na katastarskim česticama utvrđenim ovom Odlukom.

O b r a z l o ž e n j e

Crkva sv. Trojice nalazi se na vrhu brda Sudujam koji nadvisuje naselje Vrgada na istoimenom otoku. Zbog svoje pozicije i pripadnosti unutrašnjem nizu zadarskih otoka, Vrgada je dugo imala ključnu stratešku ulogu, o čemu svjedoče i pojedini arheološki ostaci. Župna crkva sv. Trojice podignuta je krajem 17. stoljeća. Prije dovršetka gradnje, funkciju župne crkve vršila je ranosrednjovjekovna crkva sv. Andrije iz 9. stoljeća, uz koju se nalazi i mjesno groblje. Na lokalitetu Sudujam, gdje je smještena crkva sv. Trojice, pronađeni su rijetki antički nalazi, ali i kasniji ukopi, zbog čega je moguće pretpostaviti da se na mjestu današnje crkve nalazila i ranija sakralna građevina, no to će se moći potvrditi jedino dodatnim istraživanjima. Crkva je jednobrodna građevina longitudinalnog broda na koji se nastavlja potkovasta apsida. Unutar apside prostor je svetišta i sakristije koji su natkriveni kupolom koja naliježe na istaknuti profilirani vijenac u unutrašnjosti. Ukupna duljina crkve iznosi 21,18 m, dok je širina lađe 7,56, a širina apside 8,43 metra. Izdvojen od korpusa crkve nalazi se zvonik jednostavnog oblikovanja, izgrađen 1905. godine kao nadomjestak uklonjene dvoetažne preslice. Zvonik je dvoetažan – iz prizemlja se stepenicama dolazi na razinu zvoništa. S obzirom na oblikovanje i dimenzije, pretpostavlja se da je dijelo lokalnog majstora. Građen je

zvonika je četverostrešno, prekriveno kupom kanalicom. Ulaz u zvonik nalazi se na jugoistočnom pročelju, a riječ je o otvoru sa željeznim vratima koje je nakriveno vijencem. Nekadašnja preslica nalazila se u tjemenu sljemena krovišta crkve, a nakon njenog uklanjanja na to je mjesto postavljen kameni križ.

Crkva je tipičnih baroknih karakteristika, što se vidi i iz odijeljenosti prostora apside i broda trijumfalnim lukom kojeg nose pilastri. Brod crkve nadvišen je dvostrešnim krovištem, dok je nad kupolom šatorasti krov s akroterijem u obliku stisnute šake. Pročelje je rastvoreno portalom od kamenih greda s bazama dovratnika koje su ukrašene ukladama s motivom dijamanta. Portal nadvisuju kameni vijenac i okulus otvoren u razini pjevališta. Po sredini oba bočna pročelja nalazi se jedan polukružni prozor (*mezzaluna*). Kako bi se dodatno osvijetlilo pjevalište, na jugozapadnom pročelju naknadno je otvoren manji, pravokutni otvor. Polukružna apsida otvorena je dvama prozorima; dugačkim, pravokutnim prozorom okrenutim prema jugozapadu i malim otvorom na istoku. Prije velikih preinaka sredinom 20. stoljeća, svetište crkve bilo je odijeljeno od broda baroknom balustrenom pregradom. U središtu svetišta glavni je oltar podignut sredinom 18. stoljeća na kojem se nalazi replika oltarne pale Presvetog Trojstva, dok je original zbog svojih dimenzija trenutno postavljen na bočni zid broda. U crkvi su još dva mramorna, barokna oltara, atribuirana majstoru Girolamu Piccu, nastala također sredinom 18. stoljeća. Iako su pojedini raniji istraživači smatrali da je polukružna apsida današnje crkve ustvari prenamijenjena starija vjetrenjača, takve tvrdnje danas se vjerojatno mogu odbaciti te se može pretpostaviti da je riječ o gradnji u jednom slogu.

Tijekom druge polovice 20. stoljeća, kamene su ploče uklonjene iz unutrašnjosti crkve te je dio originalnog popločenja tada iskorišten za uređenje platoa ispred ulaza u crkvu, odnosno pred njezinim zapadnim pročeljem. Popločenjem je uređen pristup crkvi te je naglašena os koja od pristupnog puta vodi prema reprezentativnom portalu. Istovremeno je korištena i betonska podloga s mjestimično postavljenim pločama, vidljiva na širokim stepenicama koje vode do crkve. Originalno popločenje nastavlja se kasnijim opločenjem od benkovačkog kamena koje prati tlocrt crkve. Osim što plato u cijelosti čini neraskidivnu vizualnu i ambijentalnu cjelinu s korpusom crkve, označava i dio pretpostavljene arheološke zone.

Kontaktnu zonu crkve sv. Trojice u Vrgadi čine pretežito neizgrađene parcele koje su PPUO-om Pakoštane označene kao građevinska zona. Čestice su uglavnom zelene, šumovite površine, nepravilnih oblika i manjih površina, omeđene visokim zidovima građenima tehnikom suhozida. U zoni se ističe mjesna gustijerna koja se nalazi u neposrednoj blizini crkve, na sjeveroistočnom obronku brda Sudujam. Izgrađena je 1943. godine, za vrijeme talijanske okupacije, prema nacrtima talijanskih inženjera i uz radnu snagu otočana. Gustijerna („gusterna", „kava") značajnih je gabarita s kapacitetom od oko 50 vagona s prirodnim filterom. Čuva se kao simbol vremena i načina života na otocima.

Crkva sv. Trojice ističe se svojim oblikovanjem, budući je svođenje apside kupolom vrlo rijetko na području Zadarske nadbiskupije. Smještena iznad povijesnog naselja, crkva sv. Trojice utjecala je na oblikovanje i razvoj čitavog naselja te predstavlja važnu referentnu točku u prostoru.

Na osnovi postupka provjere i stručnog vrednovanja kojim je utvrđeno da su ispunjeni svi kriteriji propisani člankom 14. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, Stručno povjerenstvo za utvrđivanje statusa nepokretnih i pokretnih kulturnih dobara, na sjednici održanoj 1. srpnja 2026. godine donijelo je odluku kojom proglašava da Crkva sv. Trojice na Vrgadi ima status kulturnoga dobra u smislu članka 15. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te se, sukladno članku 19. stavku 2. istoga Zakona, određuje upis u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara (točka 6. Odluke).

O ovom postupku strankae su prethodno obaviještene, sukladno članku 15. stavku 4. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Obuhvat (granice) kulturnoga dobra (točka 2. Odluke), sustav mjera zaštite (točka 4. Odluke) i nalaganje tijelu državne uprave nadležnom za katastar i nadležnom općinskom sudu provedbu zabilježbe kulturnog dobra u katastar i zemljišnu knjigu na katastarskim česticama utvrđenim ovom Odlukom (točka 7. Odluke) određeni su sukladno članku 19. stavcima 2 i 5. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Obuhvat kontaktne zone i mjere radi osiguranja zaštite vrijednosti kulturnoga dobra iz točke 1. Odluke (točke 3. i 5. Odluke) određeni su sukladno članku 17. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Iz navedenih razloga riješeno je kao u izreci.

Uputa o pravnome lijeku:

Protiv ove Odluke nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom nadležnom Upravnom sudu. Tužba se podnosi u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave Odluke na mrežnim stranicama Ministarstva kulture i medija. Tužba se predaje nadležnom Upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom. Uz tužbu se dostavlja izvornik ili preslika ove Odluke za Upravni sud, prijepis tužbe i priloga za tuženika, a ako ih ima i za svaku zainteresiranu osobu.

OVLAŠTEN ZA OBAVLJANJE POSLOVA RAVNATELJA UPRAVE

Tomislav Petrinec, dipl. ing. arh.

REPUBLIKA HRVATSKA – MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA – ZAGREB

Dostaviti:

1. Svim vlasnicima i drugim imateljima – objavom Odluke na mrežnim stranicama Ministarstva kulture i medija:

Župa sv. Trojice, Vrgada 104, 23 210 Biograd na Moru
Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ulica Republike Austrije 14, 10000 Zagreb

Tičina Lucija ž. Petra
Giocoli Elena supr. Dr. Nikole
Damiani de Vergada Ive pok. Frane
Damiani de Vergada Petar pok. Frane
Damiani de Vergada Marija pok. Frane
Trompeo Nevenka supr. Dr. Cesara
Gualandris Lina Jakovljeva
Damiani de Vergada Luka pok. Petra
Damiani de Vergada Franko pok. Ante
Damiani de Vergada Ante pok. Ante
Martinović Ksenija kći dr. Pere
Martinović Zlatka kći dr. Pere
Ivanović Đuka, Stjepana Širca 20, Prekopakra, 34 550 Pakrac
Arapov Nikolina, Vrgada 51, Vrgada, 23 210 Biograd na Moru
Švorinić Ana, Ive Mašine 3 a, 23 000 Zadar
Jeff Graf, Place Georges Brugman 22, Bruxelles, Belgija

Siniša Zantek, Japetićka ulica 14, 10000 Zagreb
Jurišić Marijan, Save Kovačevića 8 b, 51 000 Rijeka
Špoljarić Marija, Put Murata 20 a, 23 000 Zadar
Macolić Nedjeljka, Put Murata 20 a, 23 000 Zadar
Baričević Tania, Put Pudarice 13 e, 23 000 Zadar
Jurišić Jagoda, Ante Starčevića 8/12, 23 000 Zadar
Brnin Tomica, Frane Alfirevića 13, 23 000 Zadar
Brnin Vice, Frane Alfirevića 13, 23 000 Zadar
Brnin Nenad, Vladimira Vidrića 10 f, 10 360 Sesvete

2. Općina Pakoštane, Kraljice Jelene 78, 23 211 Pakoštane
3. Općinski sud u Zadru, Zemljišnoknjižni odjel Biograd na Moru, Kralja Tomislava 2A, 23210 Biograd na Moru
4. Državna geodetska uprava, Područni ured za katastar Zadar, Ispostava Biograd na Moru, Put Solina 7, 23210 Biograd na Moru
5. Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Runjaninova 2, Zagreb
   - Područna konzervatorska služba Zadar, Ilije Smiljanića 3, 23000 Zadar
6. Ministarstvo kulture i medija, Uprava za arhive, knjižnice i muzeje, Runjaninova 2, Zagreb
   - Odjel za Registar kulturnih dobara RH, ovdje
   - Pismohrana, ovdje

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA
PODRUČNI URED ZA KATASTAR ZADAR
ODJEL ZA KATASTAR NEKRETNINA BIOGRAD NA MORU

K.o. VRGADA
k.č.br : 88, 101, 119/1, 1622/1, 1636/2 i druge.

Stanje na dan: 26.08.2026.
OSS evidencijski broj: 2427217/2026

IZVOD IZ KATASTARSKOG PLANA

Mjerilo 1:1000
Izvorno mjerilo 1:2904

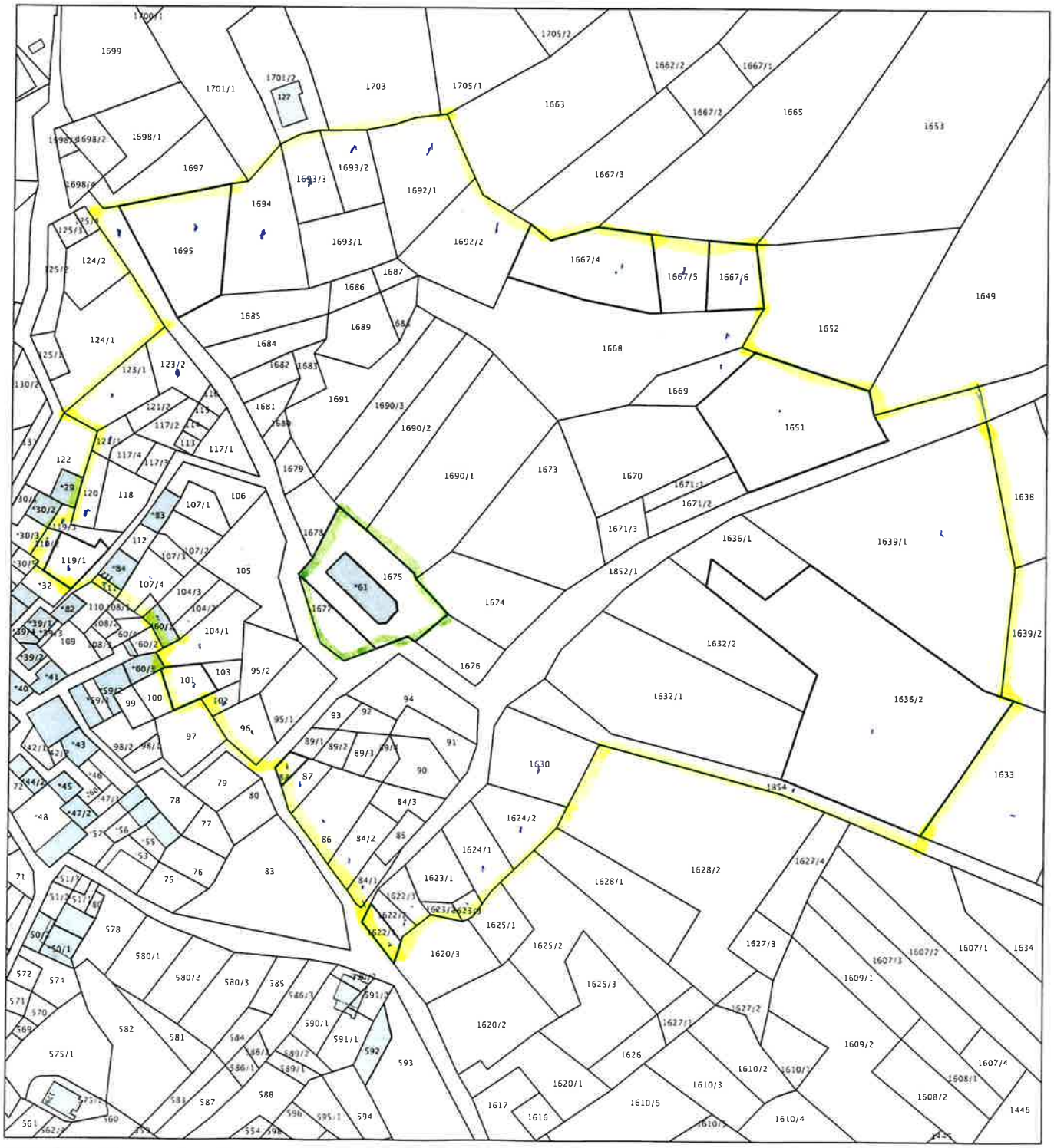

Sukladno Zakonu o upravnim pristojbama (»Narodne novine«, br. 115/16) te Uredbi o tarifi upravnih pristojbi (»Narodne novine«, br. 92/21 i 93/21), upravna pristojba po Tar. Br. 1. ne naplaćuje se.

Kontrolni broj: 41820932bf95ccd